

Bergen Aquarium Noorwegen

J. Goud

HISTORIE

Sinds 1960 is de stad Bergen in Noorwegen in het bezit van een uniek Aquarium (Akvariet in het Noors).

Reeds in 1950 werd het "Aquarium Committee" opgericht; langdurige voorbereidingen leiden tot het leggen van de eerste steen in 1957 en tenslotte in de herfst van 1960 tot de opening.

Het is handig gelegen op de Nordnes Point, de natuurlijke afscherming van de haven van Bergen, die westelijk van de stad in de fjord uitsteekt. In het verleden had dit strategisch gelegen punt een militair karakter, waarvan op het terrein van het aquarium nog een bastion en een kruithuis getuigen.

Van oudsher is hier ook het Instituut voor Zeeonderzoek gevestigd, tegenwoordig in een modern flatgebouw.

Slechts enkele aquaria in de wereld zijn zo gelegen dat ze direkt de beschikking hebben over een onbeperkte hoeveelheid schoon, natuurlijk zeewater. Het Bergen Aquarium is er één van. Zeewater wordt opgepompt van een diepte van 140 meter, direkt uit de Fjord, wel tot 3 miljoen liter per dag! Op deze diepte heeft het water gedurende het gehele jaar eenzelfde temperatuur en zoutgehalte. Het is niet noodzakelijk het zeewater te filteren. Dit aquarium is als het ware een verlengstuk van de zee.

ROND HET AQUARIUM

Voor de ingang van het Aquarium hebben enkele pinguïn-soorten een thuis gevonden. In een van nature aanwezig rotsplateau dat omgebouwd werd tot een zeewaterbassin met veel ruimte zowel boven als onder water kunnen we ze goed observeren. Erg leuk is, dat we de pinguïns ook kunnen zien zwemmen doordat in het onderwaterdeel van het bassin grote ruiten zijn ingezet.

In een tweede bassin bevinden zich enkele gewone zeehonden, die in de wateren rond Bergen algemeen voorkomen en een paar zadelrobben of groenlandse zeehonden. Aanvankelijk had men nog al wat problemen om deze dieren in goede conditie te houden. Ondanks het feit dat ze iedere dag met vers gevangen vis werden gevoerd, gelukte dit in het begin niet zo best. Na een nauwkeurige studie kwam men tot de ontdekking dat de dieren een tekort hadden aan bepaalde vitamines. Aangezien de aangeboden vis deze vitamines in voldoende mate bevatte, kon men moeilijk besluiten om extra vitaminepreparaten aan de vis toe te voegen. Toch bleek dit de oplossing. Sindsdien hebben de dieren een prima conditie. Regelmatig worden er jongen geboren die voorspoedig opgroeien.

Alvorens we in de eigenlijke expositie terecht komen treffen we in de vestibule een laag plat bassin aan dat bedoeld is om zowel de jeugdige als de volwassen bezoeker letterlijk in contact te brengen met een aantal dieren van de zeebodem. Boven op het bassin kijkend zien we een tamelijk natuurlijke zandbodem, met zo hier en daar wat rotsjes. Hierboven staat slechts een 20 cm water, zodat een ieder die even zijn mouw opstroopt in staat is om de verschillende hierin rondkruipende organismen te bevoelen. We treffen onder andere aan: de Zonnester - *Solaster papposus*, de Eetbare zeeappel - *Echinus esculentus*, de zeester *Porania pulvillus*, lipvissen - *Labrus spec.*, verschillende platvissoorten en spinkrabben - *Hyas araneus*. Voor menig bezoeker zal dit een nieuwe ervaring zijn.

DE INDELING

De inhoud en daarmee de vorm van het gebouw werd bepaald door vooraf te beslissen wat men in het aquarium wilde tonen, hoe men de technische installatie wilde uitvoeren, maar vooral ook door de manier waarop men de levende have wenste te showen. Men is er in geslaagd een gebouw neer te zetten waarin we ons als het ware onder water lijken te begeven.

Vanuit de vestibule gaan we schijnbaar door een luchtsluis die gecreëerd wordt door links en rechts opstijgende luchtballen en de indruk wordt gewekt dat we toetreden tot de stille wereld onderwater. De ruimte waarin we ons dan bevinden lijkt een grote duikklok met rondom ramen waarachter we de verschillende biotopen van de Noorse wateren kunnen aanschouwen.

De zijwanden van de aquaria maken een hoek van 135° met de voorruit zodat ze bijna niet zichtbaar zijn. Ook met het feit dat de aquaria altijd ondieper lijken dan ze in werkelijkheid zijn heeft men rekening gehouden. De vier grootste bakken zijn vijf-hoekig met een grootste diepte van vijf meter.

DE LEVENDE HAVE

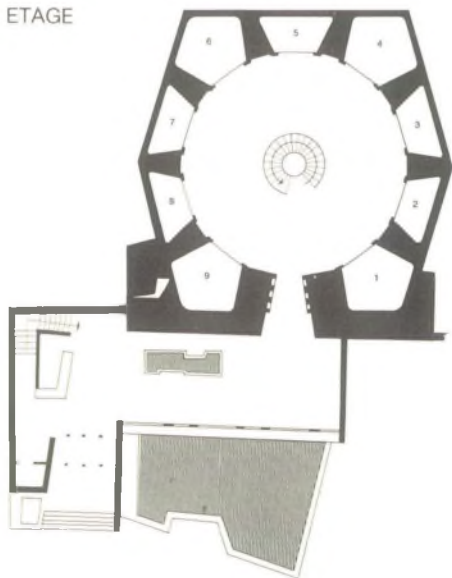
We treffen de meest uitéénlopende organismen aan. Er is een grote zwembak met vertegenwoordigers van de kabeljauw familie.

In een kleinere bak bouwde men een havenkade na en hierbij zien we de visjes zwemmen die de jongens aan de kade van de Bergse haven dagelijks met hun hengels ophalen, zoals kleine wijtingen, kabeljauw en koekkoekslipvissen.

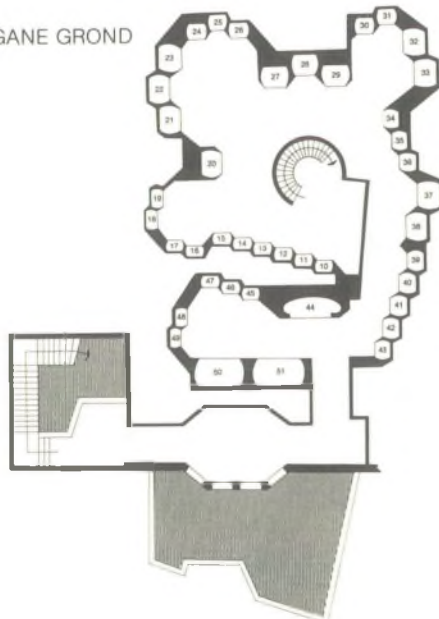
In een bak met zandbodem is het even zoeken geblazen voordat we de vele soorten platvis ontdekken. De kleurrijke pitvisjes en de zwarte gobius liggen op de uitkijk.

Het vierde aquarium huisvest een school haringen en sprat en dit reeds vele jaren achteréén. Hierop kan men terecht trots zijn want dit is iets dat nog zelden gelukt is in aquaria.

ETAGE

BEGANE GROND

De volgende bak toont een levensgemeenschap van dieren die zich graag in sterk stromend water ophouden. We zien hierin vele soorten zeeanemonen en -dahlia's als ook de zeekomkommers, brokkelsterren, zonnesterren en zeeëgels. Een zesde aquarium ziet er wat grof en rommelig uit. Dit kan ook niet anders aangezien platvis, paling, krabben en kreeften de bodem bevolken, terwijl in de hogere delen zich de zalmen ophouden.

De zevende en achtste bak laten ons kennis maken met een aantal diepzeebewoners. Hierin zien we vissen die nog zelden in aquaria werden gehouden zoals de Leng - *Molva molva*, de Lom - *Brosme brosme*, de Lange Schar - *Hippoglossoides platessoides* en de IJslandse Bandvis - *Lumpenus lampretaeformis*. Ook scharrelen er de Galathea's - een diepzee kreeftje - rond. Een negende aquarium is ingericht voor haaiachtigen waarvan er acht soorten in de Noorse wateren voorkomen.

Behalve deze verdieping die ons in één panorama kennis laat maken met vele vertegenwoordigers van de Noorse wateren is er een verdieping lager een labirynthachtig geheel met ruim 50 kleinere bakken waar we gedetailleerde informatie krijgen over de kenmerken, het milieu en de levenswijze van de bewoners. In iedere bak wordt een bepaalde soort getoond; sommige zijn gekozen vanwege hun uiterlijk andere om iets over hun manier van leven te vertellen en weer andere om de grote variatie van soorten binnen een bepaalde groep te tonen.

We vinden hier bijvoorbeeld Manteldieren, de Prik, de Longvis, de Axolotl, diepzeegarnalen en verscheidene stekelhuidigen, Kreeftachtigen en Weekdieren. Door het Bergen Aquarium wordt in verschillende talen een gidsje te koop aangeboden waarin veel achtergrondinformatie wordt gegeven die u bij uw bezoek zeker van nut zal zijn.

Indien u in de gelegenheid komt een bezoek aan Noorwegen te brengen dan mag u Bergen met zijn unieke aquarium zeker niet overslaan.

Openingstijden: 1 mei - 30 sept. van 9 - 20 uur en van 1 okt. - 30 april van 10 - 18 uur.

